

Enrollment No./Seat No.:

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY
DIPLOMA IN ENGINEERING - SEMESTER - VI EXAMINATION - WINTER 2025

Subject Code: 4361701

Date: 13-11-2025

Subject Name: DCS and SCADA

Time: 02:30 PM TO 05:00 PM

Total Marks: 70

Instructions:

1. Attempt all questions.
2. Make Suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. Use of simple calculators and non-programmable scientific calculators are permitted.
5. English version is authentic.

	Marks
Q.1 (a) Describe section criteria for DCS system.	03
(અ) ડીસીએસ સિસ્ટમ માટે વિભાગ માપદંડનું વર્ણન કરો.	૦૩
(b) Compare basic approach and mimic approach for the construction of HMI panel.	04
(બ) HMI પેનલના નિર્માણ માટે મૂળભૂત અભિગમ અને નકલ અભિગમની તુલના કરો.	૦૪
(c) Classify different types of alarms and briefly describe each of them.	07
(ક) વિવિધ પ્રકારનાં એલાર્મનું વર્ગીકરણ કરો અને દરેકનું સંક્ષિપ્તમાં વર્ણન કરો.	૦૭
OR	
(c) Sketch and explain in brief basic structure of Automation system.	07
(ક) ઓટોમેશન સિસ્ટમની મૂળભૂત રચનાનું સંક્ષિપ્તમાં સ્કેચ કરો અને સમજાવો.	૦૭
Q.2 (a) Classify various types of devices connected to Instrumentation subsystem.	03
(અ) ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટેશન સબસિસ્ટમ સાથે જોડાયેલા વિવિધ પ્રકારના ઉપકરણોનું વર્ગીકરણ કરો.	૦૩
(b) Define reliability parameters of DCS and determine interrelationship between them.	04
(બ) DCS ના વિશ્વસનીયતા પરિમાણો વ્યાખ્યાયિત કરો અને તેમની વચ્ચેનો આંતરસંબંધ નક્કી કરો.	૦૪
(c) Describe interface mechanism to interface control subsystem with other subsystems.	07
(ક) અન્ય સબસિસ્ટમ્સ સાથે નિયંત્રણ સબસિસ્ટમને ઇન્ટરફેસ કરવાની ઇન્ટરફેસ મિકેનિઝમનું વર્ણન કરો.	૦૭
OR	
(a) Identify functional steps performed by control subsystem.	03
(અ) નિયંત્રણ સબસિસ્ટમ દ્વારા કરવામાં આવતા કાર્યાત્મક પગલાં ઓળખો.	૦૩
(b) Explain Intelligent operator panel of HMI.	04
(બ) HMI ના ઇન્ટેલિજન્ટ ઓપરેટર પેનલ સમજાવો.	૦૪

(c)	Explain Human Interface subsystem in brief with sketch.	07
(ક)	સ્કેચ સાથે હ્યુમન ઇન્ટરફેસ સબસિસ્ટમને સંક્ષિપ્તમાં સમજાવો.	૦૭
Q.3	(a) Enumerate application areas of SCADA.	03
	(અ) SCADA ના ઉપયોગના ક્ષેત્રોની ગણતરી કરો.	૦૩
	(b) Compare SCADA with PLC.	04
	(બ) પીએલસી સાથે સ્કાડાની તુલના કરો.	૦૪
	(c) Describe master-slave communication access method in brief.	07
	(ક) માસ્ટર-સ્લેવ સંચાર એક્સેસ પદ્ધતિનું સંક્ષિપ્તમાં વર્ણન કરો.	૦૭
OR		
	(a) Define SCADA.	03
	(અ) સમજાવો સ્કાડા.	૦૩
	(b) Determine scan interval for SCADA.	04
	(બ) SCADA માટે સ્કેન અંતરાલ નક્કી કરો.	૦૪
	(c) Implement FBD technique with suitable examples.	07
	(ક) યોગ્ય ઉદાહરણો સાથે FBD ટેકનિકનો અમલ કરો.	૦૭
Q.4	(a) Describe the terms that deal with time response.	03
	(અ) સમય પ્રતિભાવ સાથે સંબંધિત શબ્દોનું વર્ણન કરો.	૦૩
	(b) Enlist SCADA software components.	04
	(બ) SCADA સોફ્ટવેર ઘટકોની નોંધણી કરો.	૦૪
	(c) Explain hardware structure of MTU.	07
	(ક) MTU નું હાર્ડવેર માળખું સમજાવો.	૦૭
OR		
	(a) List Major elements of SCADA.	03
	(અ) SCADA યાદીના મુખ્ય ઘટકો જણાવો.	૦૩
	(b) Explain analog output module of RTU.	04
	(બ) RTU ના એનાલોગ આઉટપુટ મોડ્યુલ સમજાવો.	૦૪
	(c) Draw and explain redundancy concept in MTU system.	07
	(ક) MTU સિસ્ટમમાં રીડન્ડન્સી ખ્યાલ દોરો અને સમજાવો.	૦૭
Q.5	(a) Explain RTU.	03
	(અ) સમજાવો આર ટી યુ.	૦૩

- (b) Describe functions of MTU. 04
- (બ) MTU ના કાર્યોનું વર્ણન કરો. ૦૪
- (c) Describe real time control for continuous process with suitable example and bar-graph. 07
- (ક) યોગ્ય ઉદાહરણ અને બાર-ગ્રાફ સાથે સતત પ્રક્રિયા માટે વાસ્તવિક સમય નિયંત્રણનું વર્ણન કરો. ૦૭

OR

- (a) Sketch architecture of SCADA. 03
- (અ) સ્કાડા નું માળખું દોરો. ૦૩
- (b) Explain maintenance procedure of RTU system. 04
- (બ) RTU સિસ્ટમની જાળવણી પ્રક્રિયા સમજાવો. ૦૪
- (c) With suitable example explain real time control for continuous process. 07
- (ક) સતત પ્રક્રિયા માટે વાસ્તવિક સમય નિયંત્રણ યોગ્ય ઉદાહરણ સાથે સમજાવો. ૦૭

***